

Már most természetesen felvetődik a kérdés, „Was nun?”¹ Erre rendkívül nehéz a válaszadás. A Szociáldemokrata Párt pártválasztmánya elfogadott egy határozati javaslatot, Bánt megette helyettes főtitkárnak, nem hiszem azonban, hogy határozati javaslatokkal és egy-egy ilyen intézkedéssel meg lehet menteni a helyzetet. Okos politikára volna szükség, amely a munkáspártok együttműködését élő valósággá teszi. A munkáspártok együttműködése nélkül elvész a magyar demokrácia. És okos politikával, nem pedig hangzatos jelszavakkal bele kell plántálni a lelkekbe a Szovjetunió felé való orientálódást. Ha ezt nem tudjuk elérni, szintén katasztrófába döntjük ezt a sokat szenvedett magyar népet, és nem szabad elfeledkezni arról, hogy jogosulatlanul és ostobán minden hibát, amit a magyar belpolitika elkövet, a belföldön és a külföldön a Szovjetunió nyakába varrják. Nekünk, a magyar külképviseletnek az volna a legfőbb hivatása, hogy ez ellen a tévhit ellen harcoljunk. Nem vagyok hajlandó magyar belpolitikusok ügyetlenségéért megengedni azt, hogy a Szovjetuniót támadják. Ellenkezőleg, nekünk rá kell mutatnunk saját tapasztalataink alapján arra, hogy a Szovjetunió igen gyakran helytelenítette ezeket az ostobaságokat és túlzásokat, amelyeket magyar belpolitikusok elkövettek.

Kedves Elnök Uram, nem untatlak tovább politikai fejtegetésekkel. Köszönöm kedves „parancsod”-at, és igyekszem magam ehhez tartani. Remélem, hogy előbb-utóbb mégis alkalmunk lesz találkozni, és személyesen bizonyára alaposabban fejthetjük ki nézeteinket. Addig is nagyon jó volna a levélbeli érintkezést fenntartani. Megígérem, hogy megjavulok, és legközelebbi leveleidre a leggyorsabban válaszolok.

A legszívélyesebben üdvözl, Elnöknő kezeit csókolom

PIL 939. f. 28. ó. e. (másodpéldány)

¹ „Most mi legyen?” (német)

357. P. KÁROLYI ERZSÉBET KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Bayrisch Zell, 1947. november 3.)

Édes Mingukám!¹

Tegnapelőtt nagy meglepetésem s' öröömre egyszerre 3 csomag kitűnő élelmiszert kaptam Svédországból, a *maga megbízásából*, jó testvérem. Nem is mondhatom, mily hálás vagyok érte, és mennyire meghatott jóságos gondoskodása! Valóban jókor jött ez a nagy ajándék, amely megszabadított nagy gondtól, most egy időre el vagyok látva, sőt szegény kis Gotthard unokámnak is juttathatok olyanból, amit különben nem kaphat, pedig annyira szüksége van rá. Ez a szegény gyermek most ismét lábát törte és 8 hétre megint gipszben fekszik! Az élelmezés pedig mind soványabb és silányabb lesz itt. Újabb bajunk pedig, hogy a nagy szárazság, vízhiány következtében a villanyos áram oly gyengén működik, hogy alig lehet vele főzni, és naponta sok óráig, *estefelé sötétségben kell ülnünk* tétlenül, gyertyát nem kapni - petróleum nincsen! Vannak napok, amelyek már reggeli 6 előtt elzárják az áramot esti 8-10 óráig. Szerencsére elég enyhe az időjárás, mert kevés a fűtőanyag. Hát nem éppen kellemes itt az élet, de bele kell törődni - sokaknak annyival rosszabbul megy, mint minékünk. Nagy öröömre Alex átjohett Ausztriából néhány napra. Az új Georgie² ménage-t is meglátogatta Jettingenben, ahol mint már megírtam, Georgie egy játékgárban dolgozik. Alexék pedig Brazíliába készülnek, ahol egy állás körülbelül biztosítva van Alexnek. Georgie még nem utazhat külföldre, minthogy még nem lett „entnazifiziert”.³ Ezek a dolgok oly lassan mennek! Én örülök, ha fiaim minél előbb kikerülnének ebből a „börtönből”, bármennyire fájna is

nekem hosszú távollétük. Évától tudom, aki oly kedvesen ír mindég nekem, hogy most mindhárman együtt vannak Párizsban.⁴ Judithnak írtam és kértem Őt, hogy a maga engedélyével küldjön nekem egy pár varró holmit, mert itt a *legszükségesebbet* sem lehet kapni. El sem tudja képzelni, mi minden hiányzik – gyufától kezdve gombostűkig! Alig hoztam valamit magammal otthonról, összesen 2 táska tartalma összes vagyonom, és 3 év alatt minden lerongyolódott. Reményilem, jól vannak kedveseim, és kellemesen élnek. Bár láthatnám! De nem is merném most idehívni egyiküket sem! Nem jó itt lenni! Az én egészségem általában javult, a meleg, száraz nyár nekem határozottan jót tett, de most ismét ingadozó – a sok gond nem jó a szívnek!

Isten vele, kedvesem – még egyszer hálásan köszönöm jóságát. Katus[sal] és Juttival együtt ölelem.

PIL 704. f. vegyes (eredeti)

¹ Károlyi gyerekkori beceneve, nővére mindvégig így szólította. Károlyi Erzsébet ezt megelőző, öccséhez írt 1947. október 23-i levelét, mivel tartalmát következő leveleiben megismétli, nem közöltük.

² Alex, Georgie – Károlyi Erzsébet fiai.

³ „Nácitlanítva”, vagyis igazolva.

⁴ Mármost Károlyi, felesége és Judith lányuk.

358. MOLNÁR ERIK TÁVIRATA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1947. november 4.)

Budapesten tervezett francia ünnepségek időpontját Gauquié követ kifejezett kívánsága szerint Gauquié személyesen óhajtja Párizsban megbeszélni. Tájékoztatásul közlöm: romániai magyar miniszteri látogatás november második felében esedékes, így Gauquié kívánsága miatt budapesti francia napok előreláthatólag csak decemberben rendezhetők. Jelentse, kulturális egyezményhez franciák hozzájárultak-e.

KÜM irattára. Párizsi táviratok (eredeti tisztázat)

359. MOLNÁR ERIK TÁVIRATA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1947. november 4.)

Hozzájárulok ahhoz, hogy Követ úr bizonyos időközökben Angliába látogasson. Kérem Követ urat azonban, hogy indulása előtt néhány nappal engem, valamint londoni követünket minden esetben értesíteni szíveskedjék.

Amennyiben londoni követünk hasonló kéréssel fordul hozzám, az engedélyt számára is megadom.¹

KÜM irattára. Párizsi táviratok (eredeti tisztázat)

¹ Károlyinak nem volt hivatalos intéznie Londonban, Éva leányát és londoni barátait látogatta meg időnként, utóbbi természetesen informális tájékozódásra is szolgált. Volt továbbá egy peres ügy: rágalmozásért feljelentette Kenneth de Courcy lapkiadót, aki újságjaiban (*Review of World Affairs* és *The Weekly Review*) 1947 nyarán közölte Habsburg Ottó irását. Ottó többek között azt állította, magyarországi hívei tájékoztatására hivatkozva, hogy Károlyi népszerűtlen Magyarországon, angolellenes propagandát folytat és a politikai rendőrség különleges védelme alatt áll. Károlyi ügyvédje 1947 augusztusában az illetékes londoni bíróságnál feljelentette de Courcyt, és végül megnyerte a pert. De Courcy segítséget kért a Foreign Office-től, de ezt Bevin személyes utasítására megtagadták. (*PRO FO 371/67 183*)